

EUT MT Talvipäivät 2026 kuka saa
Huoltaa ja mitäkin

EUT MT Talvipäivät 2026

Kuka saa huoltaa

Ilma-aluksen huollot tulee tehdä valtuutetun huoltohenkilöstön tai hyväksytyyn huolto-organisaation toimesta. Huolto-organisaatio ja jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio voivat olla samakin organisaatio, mikäli sillä on molemmat toimiluvat, mutta sen ei tarvitse olla sama. Ilma-alus voi olla vain yhden jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaorganisaation hallinnassa kerrallaan, mutta huolto-ohjelman mukaisten huoltojen tekemiseen voi käyttää mitä tahansa asianmukaisesti hyväksyttyä huolto-organisaatiota.

Yksityiskäytössä olevan yksinkertaisen ilma-aluksen huoltoja voi tehdä huolto-organisaation ja mekaanikon ohella myös ns. lentäjä-omistaja (Pilot-Owner) niiden töiden osalta, jotka on huolto-ohjelmassa erikseen määritelty sellaisiksi, jotka tietyn pätevyyden omaava nimetty lentäjä-omistaja voi tehdä. Tällainen henkilö voi huoltaa vain omistamaansa (suoraan tai voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen äänivaltaisen jäsenyyden kautta) ilma-alusta, jonka lentämiseen oikeuttava lupakirja hänellä on.

EUT MT Talvipäivät 2026

Huolto-ohjelma

Ilmailulain 34 § 4 mom. mukaan ilma-aluksen huolto-ohjelman ja siihen tehtävät muutokset hyväksyy Liikenteen turvallisuusvirasto tai lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio. Yksinkertaisen ilma-aluksen huolto-ohjelman hyväksyy ilma-aluksen lentokelpoisuudesta vastaava omistaja, haltija tai käyttäjä. Väliaikaisella luvalla ilmailuun lentäviltä ilma-aluksilta ei edellytetä hyväksyttyä huolto-ohjelmaa.

EUT MT Talvipäivät 2026

Ilmailulain 34 §:n mukaan ilma-aluksen omistaja on vastuussa siitä, että ilma-alus on lentokelpoinen aina, kun sitä käytetään ilmailuun.

Kansallinen viranomainen, Suomessa Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, antaa lentoturvallisuuden riittävän tason varmistamiseksi tarkempia määräyksiä liite I:n mukaisten ilma-alusten (mm. ultrakevyiden, "vanhojen" ja harrasterakenteisten ilma-alusten, vanhojen sotilasilma-alusten) ja valtion ilma-alusten ja niiden laitteiden ja osien suunnittelusta, valmistuksesta, varustuksesta, ominaisuuksista sekä jatkuvasta lentokelpoisuudesta samoin kuin hyväksyntää varten vaadittavien tarkastusten ja kokeiden sisällöstä ja muusta järjestelystä ilmailumääräyksillään. Nämä määräykset julkaistaan ilmailuviranomaisen AIR-sarjassa.

EUT MT Talvipäivät 2026

Kansallisten ilma-alusten lentokelpoisuudesta ja huollosta on määrätty tarkemmin ilmailumääräyksessä AIR M1-5, sekä harrasterakanteisten ja ultrakevyiden ilma-alusten osalta AIR M5 -sarjassa. Määräysten mukaan ilma-aluksen huollossa tulee noudattaa rekisteröintivaltion ja suunnitteluvaltion viranomaisen julkaisemia lentokelpoisuusmääräyksiä.

Tyyppihyväksymättömien ilma-alusten kohdalla lentokelpoisuusmääräyksiä tulee noudattaa siltä osin, kuin ne koskevat ilma-alusta, eli jos moottori tai potkuri ovat tyyppihyväksytyjä, tulee niiden suunnitteluvaltion viranomaisen julkaisemia lentokelpoisuusmääräyksiä noudattaa, samoin kuin alun perin tyyppihyväksytyyn ilma-alukseen kohdistuvia lentokelpoisuusmääräyksiä siltä osin, kuin ilma-alus on alkuperäisen tyypisuunnittelun mukainen.

EUT MT Talvipäivät 2026

Harrasteilmailun huoltajana voi toimia ilma-aluksesta ja suoritettavasta huoltotoimenpiteestä riippuen (lisäkoulututtanut) lentäjä-omistajahuoltaja, kansallinen harrastemekaanikko tai huoltomekaanikko.

Omistajahuoltajan oikeudet rajoittuvat määräaikaishuoltoihin ja pieniin vika- ja vauriokorjauksiin, joihin ilma-aluksen tai siihen kiinnitetyn varusteen tyyppihyväksynnän haltija tai valmistaja on antanut ohjeet tai joihin on yleisesti hyväksytyt tai Liikenne- ja viestintävirasto Traficommin hyväksymät huolto-ohjeet.

EUT MT Talvipäivät 2026

Omistajahuoltajalla on edellisessä kohdassa mainittua laajempi oikeus tehdä itsenäisesti huoltoja kohdan

c) mukaiselle ilma-alukselle, jos hänellä on kyseiseen ilma-alusryhmään, huoltotoimenpiteeseen, rakennemateriaaliin tai laitteisiin riittävä koulutus, kokemus ja taito.

Huoltotoimenpiteitä, joihin on oltava lisäkoulutus, ovat muun muassa vuositarkastukset, punnitukset, pelastusvarjojen pakkaukset ja moottorin jatkoaikatarkastukset

EUT MT Talvipäivät 2026

Omistajahuoltaja voi suorittaa yksinkertaisia silmämääräisiä tarkastuksia tai toimenpiteitä tarkastaakseen rungon, moottoreiden, järjestelmien ja osien yleisen kunnon, näkyvät vauriot ja normaalin toiminnan. Omistajahuoltaja voi antaa huoltotodisteen vuositarkastuksesta mikäli on saanut erillisen koulutuksen.

Tyyppihyväksytyn moottoroimattoman tai luvalla ilmailuun lentävän kansallisen ilma-aluksen taikka tyyppihyväksytyn kansallisen moottoripurjelentokoneen omistajahuoltajalla on laajempi oikeus tehdä itsenäisesti huoltoja em. ilma-alukselle, jos hänellä on kyseiseen ilma-alusryhmään, huoltotoimenpiteeseen, rakennemateriaaliin tai laitteisiin riittävä koulutus, kokemus ja taito ja hänellä on (ollut) huollettavan ilma-alusryhmän lentolupakirja.

EUT MT Talvipäivät 2026

Lentäjä-omistajahuoltajalla on oltava tieto, taito ja koulutus tekemiinsä huoltotoimenpiteisiin sekä huolto-ohjeet, käsikirjat , työkalut ja huoltopaikka jossa on lämpö ja valaistus.

Huoltopaketti, huoltolistat/ohjeet, varaosat, lukitteet, varmistukset, mittavälineet

EUT MT Talvipäivät 2026

AIR M1-5

Lentäjäomistajahuoltajan oikeudet rajoittuvat määräaikaishuoltoihin ja pieniin vika- ja vauriokorjauksiin, joihin ilma-aluksen tai siihen kiinnitetyn varusteen tyyppihyväksynnän haltija tai valmistaja on antanut ohjeet tai joihin on yleisesti hyväksytyt tai Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymät huolto-ohjeet.

Omistajahuoltaja ei voi antaa huoltotodistetta vuositarkastuksesta.

Omistajahuoltaja voi suorittaa yksinkertaisia silmämääräisiä tarkastuksia tai toimenpiteitä tarkastaakseen rungon, moottoreiden, järjestelmien ja osien yleisen kunnon, näkyvät vauriot ja normaalin toiminnan.

EUT MT Talvipäivät 2026

Lentäjä omistajahuoltaja ei saa suorittaa huoltotoimenpiteitä, jotka

a) liittyvät keskeisesti turvallisuuteen, minkä vuoksi niiden virheellinen suorittaminen vaikuttaa ratkaisevasti ilma-aluksen lentokelpoisuuteen, tai jotka ovat lentoturvallisuuden kannalta kriittisiä huoltotoimia;

b) edellyttävät keskeisten osien tai kokoonpanojen irrottamista;

c) toteutetaan lentokelpoisuusmääräysten tai -rajoitusten perusteella, ellei niitä ole nimenomaisesti sallittu lentokelpoisuusmääräyksissä tai -rajoituksissa;

EUT MT Talvipäivät 2026

- d) edellyttävät erikoistyökalujen tai kalibroitujen työkalujen käyttöä (lukuun ottamatta momenttiavainta ja sähköliittimien puristuspihtejä);
- e) edellyttävät testilaitteiden käyttöä tai erikoistestausta (esim. ainetta rikkomattomia testejä (NDT-kokeita), järjestelmätestausta tai avioniikkalaitteiden toimivuuden tarkastamista
-) koostuvat erityisistä tarkastuksista, jotka eivät ole määräaikaaisia (esim. kovan laskun jälkeinen tarkastus);
- g) vaikuttavat keskeisesti IFR-lentotoimintaan, tai
- h) ovat laitehuoltoa.

EUT MT Talvipäivät 2026

Omistajahuoltaja voi huoltaa ilma-alustaan, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) Ennen kuin omistajahuoltaja tekee huoltotöitä, hänen on varmistuttava pätevyydestään näihin töihin. Jos omistajahuoltaja ei ole pätevä suorittamaan huoltotehtävää, hän ei saa antaa siitä huoltotodistetta.
- b) Tyyppihyväksytyn moottoroidun kansallisen ilma-aluksen omistajahuoltajalla on oltava huollettavan ilma-alusryhmän lentolupakirja.

EUT MT Talvipäivät 2026

- c) Tyyppihyväksytyn moottoroimattoman tai luvalla ilmailuun lentävän kansallisen ilma-aluksen taikka tyyppihyväksytyn kansallisen moottoripurjelentokoneen omistajahuoltajalla on oltava tai oltava ollut huollettavan ilma-alusryhmän lentolupakirja asianmukaisina kelpuutuksineen ja oikeuksineen
- d) Omistajahuoltajan on oltava hyvin perehtynyt ilma-aluksen tyyppihyväksynnän haltijan tai valmistajan ohjeisiin ja huoltoja koskeviin ilmailumääräyksiin.
- e) Omistajahuoltajan on tehtävä toimenpiteet henkilökohtaisesti.

EUT MT Talvipäivät 2026

Harrastemekaanikon oikeudet PEL M3-4

Harrastemekaanikon lupakirjaan voidaan merkitä oikeus seuraavien luvalla ilmailuun lentävien kansallisten ilma-alusten tai laiteryhmiin huoltoihin:

- a) kuumailmapallot, sis. kuumailmaläivä ja kaasupallot
- b) purjelentokoneet (puu, metalli, lujitemuovi ja/tai kankaalla päällystetty metalli putkirunko)
- c) lentokoneet, joiden MTOM on enintään 1200 kg (puu, metalli, lujitemuovi ja/tai kankaalla päällystetty metalliputkirunko), sis. myös moottoripurjelentokoneet ja ultrakevyet lentokoneet
- d) helikopterit, joiden MTOM on enintään 650 kg (puu-, metalli, lujitemuovi ja/tai kankaalla päällystetty metalliputkirunko)

EUT MT Talvipäivät 2026

d) helikopterit, joiden MTOM on enintään 650 kg (puu-, metalli, lujitemuovi ja/tai kankaalla päällystetty metalliputkirunko)

e) autogirot, joiden MTOM on enintään 1200 kg (puu, metalli, lujitemuovi ja/tai kankaalla päällystetty metalliputkirunko)

f) radio- ja suunnistuslaitteiden asennukset

g) laitehuolto: pelastuslaskuvarjon korjaus ja huolto, moottorityyppikelpuus ja hitsauskelpuus.

EUT MT Talvipäivät 2026

Huoltotodiste

Kaikista ilmailuvälineille tehdyistä tarkastuksista ja huolloista on annettava huoltotodiste. Huoltotodisteeseen on sisällytettävä tarpeelliset ilmailuvälineen tunnistetiedot, tehdyn työn kuvaus, muut tarpeelliset tiedot kuten käytetyt ohjeet, huolto-organisaation tiedot tai toimenpiteestä vastaavan henkilön allekirjoitus ja lupakirjan numero, lentokelpoisuusvakuutus tehdyn työn osalta ja päiväys. Huoltotodiste voi olla merkintä ilma-aluksen, moottorin tai potkurin tekniseen päiväkirjaan, osan, laitteen tai varusteen laitekorttiin tai oma erillinen asiakirjansa. Jos matkapäiväkirjaan on merkitty pieniä vika- ja vauriokorjauksia, tulee ne siirtää ensitilassa myös tekniseen kirjanpitoon.

Työkalut ja välineet paikoilleen sekä siivous

Kysymyksiä?